

Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä

Johtava rehtori hyväksynyt 1.8.2023

Novida

Sisällysluettelo

1 Johdanto	2
2 Kiusaaminen	3
2.1 Käsitteitä kiusaamisen rajapinnoilla	4
3 Väkivaltainen käyttäytyminen ja sillä uhkaaminen	4
4 Häirintä	4
4.1 Nuoren kaltoinkohtelu lähipiirissä	5
5 Kiusaamisen vaikutukset	6
6 Toimintaohjeita opiskelijalle	7
7 Oppilaitoksen ennaltaehkäisevät toimenpiteet	8
8 Kiusaamiseen puuttuminen	9
9 Kurinpidolliset toimenpiteet	11
10 Suunnitelmasta tiedottaminen	11
11 Suunnitelman päivittäminen, seuranta ja arviointi	11

1 Johdanto

Tämän suunnitelman tarkoituksena on ohjata Novidan toimintaa opiskelijoihin liittyvien kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltatilanteiden ehkäisyssä ja niihin puuttumisessa. Yhteisellä suunnitelmalla pyritään takaamaan opiskelijan oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön ja henkilökunnalle turvalliseen työympäristöön sekä ongelmatilanteiden yhdenmukaiseen käsittelyyn kaikissa toimipisteissä. Jokainen opiskelija ja henkilökuntaan kuuluva on omalla toiminnallaan ja esimerkillään vastuussa oppilaitoksen turvallisuudesta ja hyvinvointia edistävästä oppimis- ja työilmapiiristä. Jokaisella on oikeus turvalliseen opiskeluun, ystävälliseen, kunnioittavaan ja arvostavaan kohteluun.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 80 §:n mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 13 §:n mukaan oppilaitosten on laadittava suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpantava ja valvottava sen toteutumista. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (164/2022) 80§:n mukaan opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Novidan kaikissa toimipaikoissa ja oppimisympäristöissä niin oppilaitoksen alueella kuin ulkopuolella on kiusaaminen kielletty. Havaittuun kiusaamiseen puututaan systemaattisesti ja välittömästi. Kiusaaminen käsitellään heti yhdessä asianosaisten opiskelijoiden ja lähimmän henkilökuntaan kuuluvan kanssa Novidan kiusaamiseen puuttumisen toimintamallin mukaan. Toimenpiteistä on tiedotettava ohjeistuksen mukaisesti heti myös alaikäisten opiskelijoiden huoltajille (tämä koskee myös yli 18-vuotiaiden kotiväkeä, mikäli opiskelija ei halua estää).

Mikäli tilanne vaatii muita kurinpitotoimenpiteitä, kuten opetuksesta poistamista, epäämistä, huomautusta tai varoitusta, noudatetaan Novidan kurinpitosuunnitelmaa. (Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista 2018).

Koko henkilöstö yhdessä opiskeluhuollon kanssa sitoutuu kiusaamisen vastaiseen työhön. Kiusaaminen voi usein esiintyä verhotusti niin, että henkilökunnan on sitä vaikea havaita. Siksi onkin ensiarvoisen tärkeää, että rohkaistaan opiskelijoita vastustamaan kiusaamista ja ottamaan heti yhteyttä henkilökunnan jäseniin, esimerkiksi opettajaan tai opiskeluhuollon toimijaan.

Kiusaamistilanteesta on ilmoitettava alaikäisen huoltajalle, vastuopettajalle ja koulutuspäällikölle. Huoltajalle ilmoittaa ensisijaisesti tilanteessa mukana ollut henkilökunnan jäsen. Lisäksi selvitetään,

tarvitaanko viranomaisapua; esimerkiksi viestintärauhan rikkominen, yksityiselämää loukkaavan tiedon levittäminen, laiton uhkaus, omaisuuteen kohdistuva vahingonteko tai vainoaminen voivat täyttää rikoksen tunnusmerkistön. (Rikoslaki 1889/39).

2 Kiusaaminen

Kiusaamista on se, kun opiskelija joutuu yhden tai useamman muun opiskelijan toistuvan, tietoisien ja tahallisen vahingoittamisen ja loukkaamisen kohteeksi. Kiisaaminen eroaa hetkellisestä riitelystä tai yksittäisestä konfliktista ja siinä on usein kyse ryhmäilmioistä. Vaikka suurin osa opiskelijoista ei asennetasolla hyväksy kiusaamista, moni saattaa kiusaamistilanteessa toimia tavalla, joka vahvistaa tai ylläpitää kiusaamisen kierrettä. Kiisaamiseen liittyviä rooleja ovat kiusatun ja kiusaajan lisäksi apurin, kannustajan, puolustajan ja hiljaisen hyväksyjän roolit. Kiisaaja-uhri tarkoittaa opiskelijaa, joka sekä kiusaa muita, että tulee itse kiusatuksi. Sillä, minkälaisia rooleja opiskelijat omaksuvat kiusaamistilanteissa, on suuri merkitys kiusaamisen jatkumisen kannalta.

Tavallisimmin kiusaaminen on **sanallista**, kuten nimittelyä, haukkumista, pilkkaamista tai toisen naurun alaiseksi tekemistä. Kiisaaminen voi olla **fyysistä** kuten tönimistä tai lyömistä. Se voi olla **omaisuuteen kohdistuvaa** esimerkiksi tavaroiden ottamista ja tahallista tuhoamista tai **epäsuoraa** kuten ulkopuolelle jättämistä, ryhmän jäsenten manipulointia, ilkeiden juurujen ja valheiden levittämistä, sekä ilkeämielisiä eleitä ja ilmeitä.

Verkossa tapahtuvaa kiusaamista voi esiintyä internetissä, sosiaalisessa mediassa sekä digitaalisissa peleissä. Se voi olla aktiivista viestien/kuvien/videoiden lähettämistä, yksityisasioiden julkittamista, kiristämistä, uhkailua, juoruilua, valheellisen tiedon levittämistä ja julkista nolaamista. Se voi olla myös poissulkemista tai eristämistä esim. somen ryhmäkeskusteluista.

Verkkokiusaamisen eroaa perinteisistä kiusaamisen muodoista monella tavalla: kiusaamista on vaikea paeta (someen pääsee kaikkialla), kiusaaminen on julkisempaa (tavoittaa suuria yleisöjä), kiusaaminen on pysyvämpää (käytetyn materiaalin poistaminen sovelluksista ja sivustoilta on vaikeaa tai mahdotonta) ja kiusaaminen voi olla hyvin julmaa (verkko tarjoaa mahdollisuuden anonyymyyteen). Opettajan tulee puuttua myös verkossa tapahtuvaan kiusaamiseen, joka tapahtuu kouluajalla, kouluun liittyvässä toiminnassa ja johon on osallisena koulun opiskelijoita. Mikäli oppilaitoksen henkilökunta saa tietoonsa verkossa tapahtuvaa toimintaa, joka voisi täyttää esim. seksuaalirikoksen tunnusmerkistön, hänellä on velvollisuus ilmoittaa asiasta poliisille.

2.1 Käsitteitä kiusaamisen rajapinnoilla

Syrjinnällä tarkoitetaan, että henkilöä on kohdeltu vertailukelpoisessa tilanteessa huonommin kuin toisia yhden tai useamman henkilökohtaisen ominaisuuden takia. **Ostrakismi** tarkoittaa torjutuksi tulemista, huomiotta jättämistä ja sosiaalista ulossulkemista, tahallisesti tai tahattomasti tuotettua sosiaalista kipua, joka on verrattavissa väkivaltaan tai kiusaamiseen. Ulkopuolisuuden kokemuksen tuottamisen keinoja ovat esim. katseen tai keskusteluyritysten sivuuttaminen, selän kääntäminen, viesteihin vastaamattomuus tai yhteisestä tekemisestä ulossulkeminen. **Vihapuhetta** ovat kaikki ilmaisun muodot, jotka levittävät, yllyttävät, edistävät tai oikeuttavat suvaitsemattomuuteen perustuvaa vihaa. **Seksuaalisella häirinnällä** tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä. Seksuaalinen häirintä loukkaa henkilön psyykkistä tai fyysistä koskemattomuutta luomalla uhkaavan, vihamielisen, halventavan, nöyryyttävän tai ahdistavan ilmapiirin. **Sukupuoleen perustuva häirintä** on henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan tämän henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. **Grooming** tarkoittaa aikuisen tietoista ja tavoitteellista toimintaa, jolla pyritään seksuaaliseen kontaktiin lapsen tai nuoren kanssa tai houkutellaan heidät tekemään seksuaalisia tekoja.

3 Väkivaltainen käyttäytyminen ja sillä uhkaaminen

Jokaisella Novidassa opiskelevalla ja työskentelevällä on oikeus henkiseen ja fyysiseen koskemattomuuteen. Väkivaltainen tai aggressiivinen käytös on kielletty ja siihen on jokaisen henkilökunnan jäsenen velvollisuus puuttua välittömästi. Tilanteissa, joissa henkilö uhkaa väkivallalla tai käyttäytyy väkivaltaisesti, on aina ilmoitettava poliisille. Lisäksi tulee ottaa yhteyttä niiden alaikäisten huoltajiin, joita asia koskee. Uhkaava tilanne on käytävä mahdollisimman nopeasti läpi henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa. Oppilaitoskohtainen tai paikallinen kriisiryhmä voi osallistua asian käsittelyyn ja arvioida tarvittavat toimenpiteet.

Toimenpiteitä ja valtuuksia väkivaltatilanteen tai aggressiivisesti käyttäytyvän henkilön kohdalla on kuvattu Novidan kurinpitosuunnitelmassa.

4 Häirintä

Nuoriin kohdistuvassa seksuaalisessa häirinnässä on kysymys altistumisesta ikään kuulumattomalle seksuaalisuudelle. Seksuaalinen häirintä ja ahdistelu ovat yksipuolista ja ei-toivottua käyttäytymistä,

joka aiheuttaa vastentahtoisia ja kielteisiä tunteita häirinnän kohteeksi joutuneelle. Seksuaalinen häirintä ja ahdistelu voivat ilmentyä monin eri tavoin ja voivat olla fyysistä tai sanallista:

- seksuaalisesti vihjailevat eleet ja ilmeet
- epäasialliset seksuaaliset puheet, kaksimieliset vitsit
- vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat huomautukset ja kysymykset
- epäasiallinen seksuaalinen sisältö sosiaalisessa mediassa ja internetissä yleisesti
- toisen sukupuolen alentamista ja/tai halventava puhe toisesta sukupuolesta
- fyysinen koskettelu ja lähentely
- sukupuoliyhteyttä tai muuta seksuaalista kanssakäymistä koskevat ehdotukset tai vaatimukset

Raiskaus, sen yritys tai seksuaalinen kajoaminen tai ahdistelu, sekä seksuaalisen kuvan luvaton lähettäminen ovat rikoslain alaisia tekoja ja niistä tulee asianomistajan aina tehdä ilmoitus poliisille. (Rikoslaki 723/2022)

Välitön ja välillinen syrjintä sukupuolen perusteella on kiellettyä, kuten sukupuolen perusteella eri asemaan asettaminen, eri asemaan asettaminen sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella. Sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tulee ennaltaehkäistä tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 1329/2014). Novidassa on voimassa oleva tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014), jota päivitetään säännöllisesti.

Seksuaaliseen ja muuhunkin häirintään tulee aina puuttua välittömästi ja tilanne käsitellä heti yhdessä asianosaisten opiskelijoiden ja lähimmän henkilökuntaan kuuluvan kanssa tarjoten opiskelu- ja tukitoimia. Alaikäisen huoltajalle kerrotaan tilanteesta. Asian selvittelyssä huomioidaan aina tilanne ja teko yhteistyössä opiskelu- ja tukitoimien toimijoiden kanssa. Tarvittaessa selvitetään muun viranomais- ja tukien tarve.

Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa, OPH 2018: <http://ims.lskky.fi/servlet/doc/498/approved/file>

4.1 Nuoren kaltoinkohtelu lähipiirissä

Jos epäillään, että lapsi tai nuori on joutunut kotona perheen jäsenen tai muun läheisen kaltoin kohteeksi, on toimittava harkiten. Tässä tapauksessa kotiin ei pidä olla yhteydessä koska poliisin mahdollisesti aloittama tutkinta voi vaarantua. Aina voi konsultoida opiskelu- ja tukitoimien toimijoita, poliisia ja/tai lastensuojelua. Viranomaiset määrittävät miten tilanteessa edetään.

Lastensuojeluilmoitus on tehtävä alle 18-vuotiaan kohdalla, mikäli huoltajan tai muun nuoren läheisen epäillään seksuaalisesti hyväksikäyttävän tai kaltoin kohtelevan nuorta tai hyväksikäytölle on uhka. Tärkeintä on tehdä ilmoitus viipymättä.

[Lastensuojeluilmoitus](#) tehdään Varhan (Varsinais-Suomen hyvinvointialue) sivuilla.

Yli 18 –vuotiaasta voi tehdä [huoli-ilmoituksen](#).

5 Kiusaamisen vaikutukset

Kiusaaminen vaikuttaa henkiseen hyvinvointiin ja fyysiseen terveyteen. Kiusatut opiskelijat voivat kärsiä monenlaisista henkisen hyvinvoinnin ja mielialan ongelmista. Kiusaaminen voi aiheuttaa mm. itsetunnon ja itsearvostuksen alenemista, masentuneisuutta, itsetuhoisia ajatuksia tai tekoja sekä ahdistuneisuutta. Kiusaamisen on todettu vaikuttavan myös kiusattujen opiskelijoiden fyysiseen terveyteen mm. psykosomaattisina stressioireina kuten kiputiloina ja yleisenä sairasteluna, nukkumisvaikeuksina sekä syömishäiriöinä. Lisäksi kiusatuille on ominaista koulumotivaation heikkeneminen ja kouluun menon välttely.

Kiusaaminen heijastuu myös monella tavalla kiusatun vertaissuhteisiin eli siihen, miten muut koulutoverit suhtautuvat häneen ja miten hän itse suhtautuu muihin vertaisiinsa. Kiusatut opiskelijat voivat olla yksinäisiä, he välttelevät sosiaalisia tilanteita, heillä on kielteinen käsitys vertaisista sekä pelkäävät että heidät arvioidaan aina kielteisesti. Aikuisiässä heillä esiintyy myös luottamuksen puutetta ihmissuhteissa, kasvanut riski tulla kiusatuksi työelämässä sekä etenkin pojilla läheisyyden pelkoa seurustelusuhteissa. Kiusaamisen vaikutukset ovat nähtävissä oppilaitoksissa poissaoloina ja opiskelumotivaation ja –kyvyn laskuna.

Kiusaamisella on seurauksensa myös kiusaajille. Toisia kiusaavilla lapsilla ja nuorilla on tutkimuksissa todettu esiintyvän särkyjä, nukkumisvaikeuksia ja mielipahaa. Jos kiusaaja saa jatkaa kiusaamista kenenkään siihen puuttumatta, on riski, että hän käyttäytyy aggressiivisesti myöhemmin. Kiusaaja tulee ohjata opiskeluhuollon tai muiden tukitoimien piiriin.

6 Toimintaohjeita opiskelijalle

Opiskelija kiusaamisen, väkivallan tai häirinnän kohteena

Kenenkään ei tarvitse sietää loukkaavaa tai epämiellyttävää käyttäytymistä. Jokaisella on oikeus omiin fyysisiin ja henkisiin rajoihinsa. Muilla on velvollisuus kunnioittaa toisen asettamia rajoja.

- ensimmäisenä toimenpiteenä on kertoa kiusaajalle/häiritsijälle selvästi, miltä hänen käyttäytymisensä tuntuu ja pyytää tätä lopettamaan.
- usein turvallisinta on poistuminen paikalta. Tilanteesta on aina oikeus poistua.
- jos kiusaaminen, väkivalta tai häirintä kiellosta huolimatta jatkuu, ilmoita siitä aina jollekin oppilaitoksen aikuiselle ja/tai huoltajalle.
- asian käsittelyä varten kirjaa tapahtuma esimerkiksi puhelimeesi (tapahtuma-aika ja –paikka, mitä tapahtui, ketä läsnä jne.).
- verkossa tapahtuneeseen kiusaamiseen ja häirintään on myös puututtava. Viestit, kuvat yms. tulee säilyttää
- muista, että kiusaaminen, väkivalta tai häirintä ei ole häirinnän kohteen syytä.

Opiskelija kiusaamisen, väkivallan tai häirinnän sivustaseuraajana

Oppilaitoksen kaikkia opiskelijoita tulee rohkaista puuttumaan näkemäänsä kiusaamiseen, väkivaltaan tai häirintään. Jos opiskelijoille on kertynyt kokemusta oppilaitoksen toimivasta prosessista puuttumisesta kiusaamiseen, väkivaltaan tai häirintään, se rohkaisee heitä aktiivisesti puuttumaan havaitsemiinsa häiriöihin.

Toiset opiskelijat voivat puuttua näkemäänsä kiusaamiseen, väkivaltaan tai häirintään esimerkiksi seuraavilla tavoilla:

- sanomalla häiritsijälle, että hänen käyttäytymisensä on loukkaavaa ja että hänen on lopetettava.
- tukemalla, puolustamalla ja uskomalla häirintää kokenutta kaveria.
- tapahtumaa ei saa vähätellä eikä syyttää ahdisteltua kaveria.
- kertomalla tapahtuneesta jollekin oppilaitoksen aikuiselle ja/tai huoltajalle.
- jos ei uskalla mitenkään puuttua kiusaamiseen, on tärkeää ainakin kertoa tapahtuneesta (vaikka nimettömällä viestillä) jollekulle oppilaitoksen aikuiselle.

Jos opiskelija kokee itse tai havaitsee, että toiseen opiskelijaan kohdistuu kiusaamista tai häirintää jonkun oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluvan toimesta, on siitä ilmoitettava välittömästi johtavalle rehtorille.

7 Oppilaitoksen ennaltaehkäisevät toimenpiteet

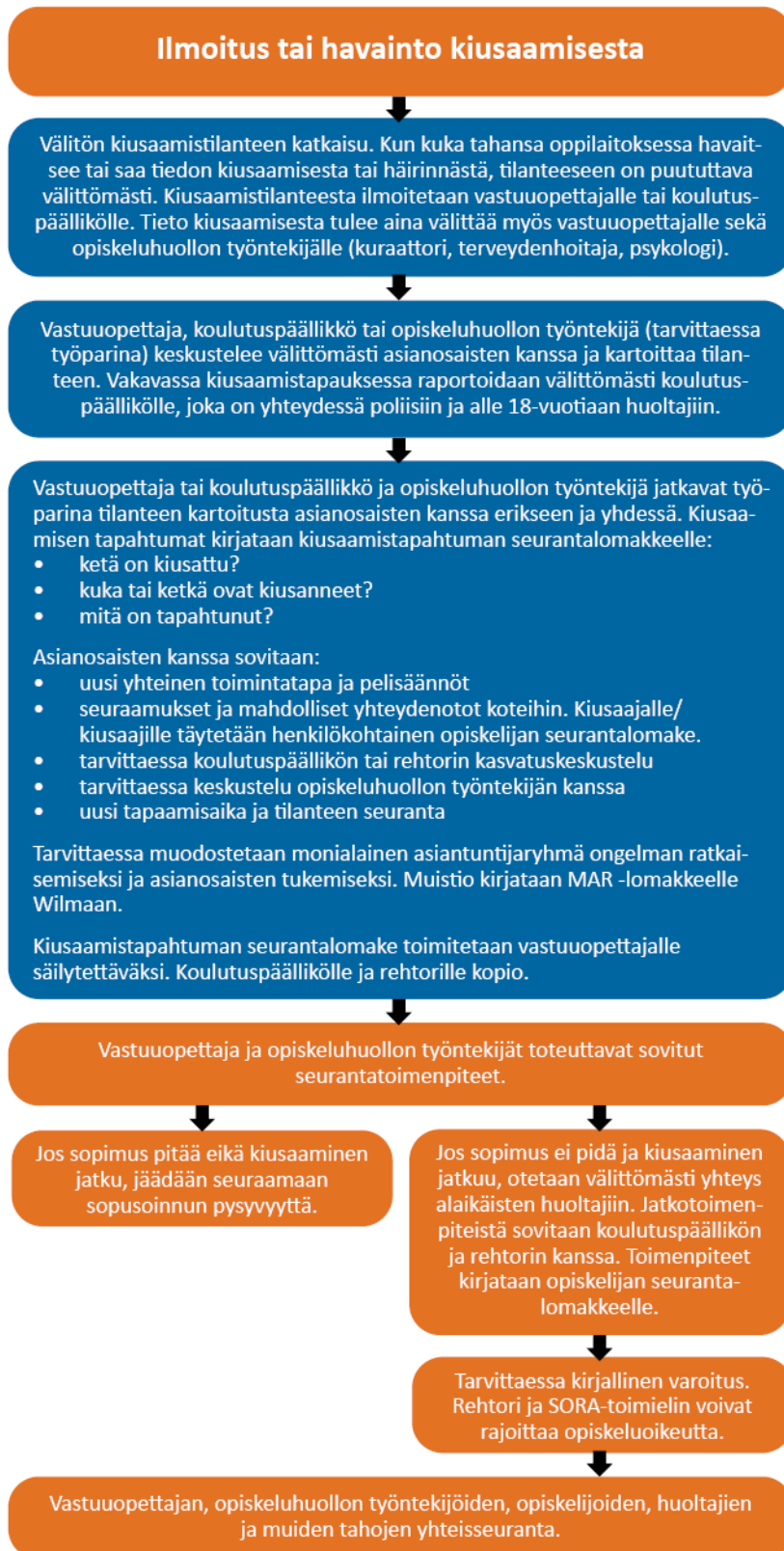
Kiusaamisen vastaisessa ennaltaehkäisevässä työtä voidaan toteuttaa oppilaitoksen toimintakulttuuria kehittämällä, huolehtimalla opiskelijoiden osallisuudesta sekä ymmärtämällä ryhmädynamiikan lainalaisuuksia. Aihetta voidaan sisällyttää oppiaineisiin kuten myös tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista. Ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ovat:

- tietojen vaihto nivelvaiheessa.
- ryhmäytämisohje, johdanto-opintojen järjestäminen ja muut vastaavat toimet aloitusvaiheessa, jolloin asiaan kiinnitetään korostetusti huomiota.
- opinto-oppaan ylläpito, järjestyssäännöt, luokan pelisäännöt.
- vastuuopettajan ja ryhmänohjaajan toimintaohjeet.
- edellytetään, että opiskelija allekirjoittaa sitoumuksen järjestyssääntöjen noudattamisesta opintojen alussa (pelisäännöt).
- varataan resurssit vastuuopettajien/ryhmäohjaajien, kuraattorien, opojen ja tutor- opiskelijoiden toiminnalle.
- asia otetaan esille kotiväenilloissa.
- tiedotetaan opiskelijahuollon toiminnasta koteihin jo ennen opiskelun alkamista.
- oppilaitos ilmaisee selvästi jyrkän kielteisen kantansa kiusaamiseen, ja että kiusaamiseen puututaan ja siitä rangaistaan tarvittaessa ottamalla yhteyttä poliisiin.
- THL:n kouluterveyskysely kahden vuoden välein ja tulosten käsittely kaikilla organisaatiotasolla.
- ilmapiiriä, häirintää ja kiusaamista kartoitetaan vuosittain opiskelijakyselyillä.
- opiskelijat täyttävät lukuvuosittain säännöllisiä hyvinvointi- ja kiusaamiskyselyjä, joissa opiskelijat voivat arvioida ja antaa palautetta sekä oppilaitoksen yleiseen hyvinvointiin, että kiusaamiseen liittyviin kysymyksiin.
- kyselyiden yhteenvedot käsitellään opiskeluhuollon ryhmissä ja vastuuopettajien kanssa. Yhteenvedosta annetaan ryhmille palautteet.
- kyselyistä nousseisiin pulmakohtiin puututaan välittömästi ja ne käsitellään tapauskohtaisesti.
- Hymy-hankkeessa kehitetään toimintamalleja myös kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja nopeaan puuttumiseen.

8 Kiusaamiseen puuttuminen

- kiusaamiseen tai häirintään puututaan heti, kun asia havaitaan. Kun kuka tahansa oppilaitoksessa (opiskelija tai työntekijä) havaitsee tai saa tiedon kiusaamis- tai häirintätilanteesta, asiaan on puututtava välittömästi. Tieto havainnoista tulee aina välittää vastuuopettajalle ja/tai koulutuspäällikölle, sekä opiskeluhoollon työntekijälle (kuraattori, terveydenhoitaja, psykologi).
- kun vastuuopettaja saa mahdollisesta kiusaamisesta tiedon, hän keskustelee heti asianomaisten kanssa mitä on tapahtunut. Mikäli asia vaikuttaa kiusaamiselta, vastuuopettaja kutsuu työparikseen opiskeluhoollon työntekijän, jonka jälkeen työskentely tapahtuu työparina. Vastuuopettaja raportoi asiasta koulutuspäällikölle.
- työpari keskustelee jokaisen asianosaisten kanssa yhdessä ja erikseen kaikkia kuunnellen. Tapahtumat kirjataan kiusaamistapahtuman seurantalomakkeelle.
- ryhmässä tapahtuneesta kiusaamisesta tulee keskustella ryhmän kanssa.
- tarvittaessa otetaan yhteys alaikäisten asianosaisten huoltajiin.
- kiusaajalle otetaan seurantalomake käyttöön.
- tarvittaessa koulutuspäällikön tai rehtorin kasvatuskeskustelu.
- asianosaisten kesken tehdään sopimukset, jossa sovitaan pelisäännöt, seuranta, seuraamukset, uusi tapaamisaika ja mahdolliset yhteydenotot koteihin.
- tarvittaessa kootaan monialainen asiantuntijaryhmä. Muistio kirjataan wilmaan jokaisen asianosaisten opiskelijan opiskeluhoolltokertomukseen.
- kiusattua, kiusaajaa sekä mahdollisesti muita asianosaisia tulee tarpeen mukaan tukea opiskeluhoollollisin keinoin.
- jos sopimus pitää eikä kiusaaminen jatku, jäädään seuraamaan sopusoinnun pysyvyyttä.
- jos sopimus ei pidä ja kiusaaminen jatkuu, otetaan välittömästi yhteys alaikäisten huoltajiin. Jatkotoimenpiteistä sovitaan koulutuspäällikön ja rehtorin kanssa. Toimenpiteet kirjataan opiskelijan seurantalomakkeelle. Vastuuopettaja säilyttää lomakkeet.
- tarvittaessa kirjallinen varoitus tai SORA-toimielimen käsittely
- sovitaan yhteisestä seurannasta vastuuopettajan, opiskelijoiden, huoltajien, opiskeluhoollon työntekijöiden ja muiden tahojen kanssa.

Nopea puuttuminen kiusaamistilanteeseen:

9 Kurinpidolliset toimenpiteet

Toimenpiteissä noudatetaan Novidan kurinpidosuunnitelmaa. Kurinpidollinen menettely on kuvattu opiskelijan seurantalomakkeessa. Opiskeluoikeuden poistamista ja palauttamista käsittelee SORA-toimielin. Vakavissa kiusaamistapauksissa otetaan aina yhteys poliisiin ja tarvittaessa lastensuojeluun.

10 Suunnitelmasta tiedottaminen

Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on perehdytetty Novidan henkilöstölle esimiesten toimesta. Suunnitelma on saatavilla Wilmasta, Novidan ulkoisilta nettisivuilta ja intranetistä. Suunnitelman keskeinen sisältö ja periaatteet käydään läpi kaikkien uusien opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa vastuupettajan toimesta. Myös Novidan opinto-oppaassa käsitellään koulukiusaamisen estämistä ja kerrotaan, että tarkemmat ohjeet löytyvät tästä suunnitelmasta. Opiskeluhuollon tukipalvelut esittäytyvät ensimmäisen vuoden opiskelijoille ja kertovat saatavilla olevista palveluista myös kiusaamiseen ja häirintään liittyen. Toimijat esitellään huoltajille kotiväenilloissa.

11 Suunnitelman päivittäminen, seuranta ja arviointi

Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä vastaa siitä, että laadukas opiskeluhoito toteutuu ja suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä päivitetään tarpeen mukaan. Toteutuksen seurannasta ovat vastuussa yhtymähallitus, opiskeluhoollon ohjausryhmä, opiskeluhoollon toimielin ja hyvinvointityöryhmät sekä muut opiskeluhoollon toimijat oman tehtävänsä osalta.

Seuranta- ja palautetiedon perusteella kehitetään opiskeluhoollon palvelua ja suunnitelmassa kuvattua käytännön toteutusta. Keskeisistä tuloksista tiedotetaan opiskelijoille, huoltajille ja opiskeluhoollon yhteistyökumppaneille. Suunnitelman toimivuutta arvioidaan ja seurataan mm. esille tulleiden tapausten, opiskelijoiden palautekyselyiden ja kouluterveyskyselyiden tulosten sekä huoltajapalautteen perusteella.

Opas: Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa, OPH 2020:

<https://ims.lskky.fi/servlet/doc/650/approved/file>